

Sport & Huisvesting

Een sporthal hebben we allemaal wel eens gezien. Sterker nog, we hebben er waarschijnlijk heel veel gezien. Als sporter lijken ze misschien verschillend, maar als bezoeker lijken ze allemaal wel iets van elkaar weg te hebben: hal, sportveld, tribunes, scorebord..... Het onderscheidend karakter zit vooral in de kantine, clubhuis en andere ondersteunende voorzieningen. Maar klopt die indruk wel? Of zijn er misschien verschillen die niet direct opvallen en waar je even op gewezen moet worden. We spraken met sporttechnisch adviseur [Odin Wenting](#) om “de sporthal” eens vanuit een meer conceptueel perspectief te bekijken.

Odin, introduceer jezelf eens....

“In 1995 ben ik begonnen als adviseur binnensportaccommodaties bij [NOC*NSF](#). Daarna ben ik in 2006 gestart met [Odin Wenting Bouwadvies](#) en heb me vooral bezig gehouden met sporttechnische adviezen. Veel gemeentes in Nederland kennen mij en ik heb daar een groot aantal sporttechnische projecten uitgevoerd. Maar ook ben ik betrokken bij [Special Olympics Nederland](#). Met [M3V Sport](#) werk ik alweer een groot aantal jaren samen en ook daar heb ik een bijdrage geleverd aan een aantal sportprojecten, waaronder [Het Binnenveld](#), hier in Wageningen.”

Wat is nou de typische Odin Wenting filosofie?

“Veiligheid, kwaliteit en anticiperen op de toekomst vormen een rode draad in mijn aanpak”, is het enthousiaste antwoord van Odin en hij gaat gelijk verder: “Er bestaan sporttechnische normen. Vanzelfsprekend vormen die ook voor mij een vetrekpunt. De kunst is om over je eigen horizon te kijken. Een extra gang bijvoorbeeld voor het thuisteam zodat de heren en de dameskleedruimte eenvoudig bereikbaar zijn. Of dat voorbereidingen voor komende wedstrijden niet de lopende wedstrijden verstoren. Misschien dat de glazen wand tussen de fitnessruimte en de wedstrijdruimte een detail lijkt, maar geeft trainers wel de mogelijkheid normale trainingen, krachttrainingen en hersteltrainingen continu te kunnen volgen en op meerdere plaatsen aanwijzingen te geven en te assisteren waar nodig.”

Ook logistiek heeft de bijzondere aandacht van Odin. “De juiste routing is belangrijk. Verschillende gebruikers(stromen) lopen gelijktijdig naast elkaar in sportcomplexen. Denk bijvoorbeeld aan gebruikers van de buitenvelden en de gebruikers van de binnen wedstrijdruimte. Maar ook de routing van toeschouwers al dan niet in combinatie met VIP-sponsors vraagt aandacht.”

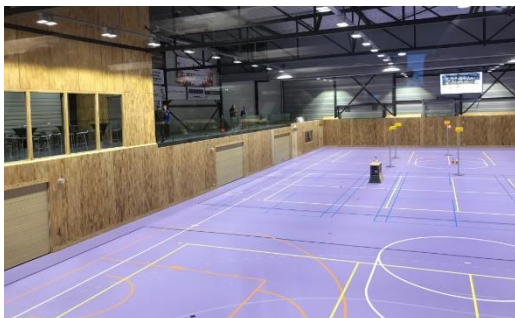
Waarom zitten we hier?

We zitten aan de koffie in de kantine van sportcomplex [Het Binnenveld in Wageningen](#). Een opvallende locatie. En de vraag stellen (“Waarom zitten we hier?”) is de vraag beantwoorden. Toch stellen we de vraag maar.

Odin legt uit, wijst aan, laat details zien en attendeert op specifieke aanpassingen. De korte samenvatting: Het Binnenveld is (nog) uniek in Nederland vanuit verschillende invalshoeken.

Wat als eerste **niet** opvalt, maar waar je even op gewezen moet worden, is de afwerking van het gebouw. Dat ziet er prima uit, maar er is nauwelijks gebruik gemaakt van traditionele afwerkmethodes (geen stucwerk, geen schilderwerk). Met andere woorden: we kijken direct tegen de ruwbouw constructie aan en... dat ziet er fantastisch uit.

Maar waarom zo “basic”? “Geld,” is het eenvoudige antwoord. Eigenlijk ligt het iets genuanceerder: “We besteden het budget liever aan middelen die in dienst staan van de sport en zoeken vervolgens naar creatieve oplossingen om het gebouw er toch goed uit te

laten zien”, legt Odin uit, “en dat is zeker gelukt.”

Na wat doorvragen blijkt dat de oplossing hier gevonden werd door de intensieve samenwerking tussen [Architect Rob van Vught \(Lichtstad Architecten\)](#), [Rots Bouw B.V.](#) (de aannemer) en de vrijwilligers van [korfbalvereniging KV Wageningen](#).

De aannemer heeft afstand gedaan van een deel van de opdrachtsom, waardoor er middelen vrij kwamen voor de vereniging en zij zelf aan de slag kon met onderdelen waarvoor de aannemer niet persé noodzakelijk was. “Zo is er veel aandacht besteed aan de akoestiek in de sporthal. Daar is over nagedacht en uiteindelijk hebben we meterslange houten wanden geplaatst met akoestische openingen. Vele duizenden boorgaten eigenlijk. Die werkzaamheden en het oliën van de wanden zijn door de vrijwilligers uitgevoerd en niet door de aannemer. Ook het meubilair in de kleedruimtes, pantry’s, lockers enzovoorts zijn door de vrijwilligers zelf gemaakt.”, vertelt Odin.

Dat is mooi, maar verder.....?

En dat bleek de verkeerde vraag op het verkeerde moment te zijn. Want er is nog meer, veel meer zelfs. We lopen als eerste naar de ingang van de wedstrijdruimte omdat we daar goed kunnen zien welke materialen en welke verduurzaming worden toegepast. En wat blijkt: zoveel mogelijk materialen zijn ‘circulair’. Dat vraagt om een toelichting. Odin legt uit dat circulair hier betekent dat de gebruikte materialen óf samengesteld zijn uit hergebruikte materialen óf de materialen zijn nieuw én later weer herbruikbaar. In het gebouw is veel hout gebruikt. “Allemaal duurzaam,” verklaart Odin, “en alles is afgewerkt met een natuurlijke olie. Daardoor zijn er geen zichtbare en onzichtbare bij- of restproducten. En onschadelijk voor het milieu.” (meer informatie over “circulair bouwen”, [klik hier.](#))

We vervolgen de rondleiding en gaan via de technische ruimte het dak op. Opvallend is dat de gebruikelijke zwarte dakbedekking heeft plaatsgemaakt voor witte. “Misschien niet de grootste stap vooruit op het gebied van duurzaamheid, maar het is in ieder geval een stap om zoveel mogelijk zonlicht te reflecteren en het gebouw langs natuurlijke weg zo koel mogelijk te houden.” Veel interessanter zijn de ‘Soft Points’ rondom het gebouw. [Softs Points](#) zijn multifunctionele energiecentrales die worden geïntegreerd in o.a. ‘boardings’. Hier zijn de Soft Points uitgevoerd als draaiende zonnecollectoren die ook fijnstof filteren en als reclamebord werken. Het 1.200 vierkante meter dakoppervlak wordt geleidelijk gevuld met zonnepanelen. “Het achterliggende verdienmodel voor KC Wageningen is dat reclame inkomsten uit de Soft Points gebruikt worden voor de uitbreiding van het aantal zonnepanelen. Loopt dit naar verwachting dan zal Het Binnenveld op termijn meer energie opwekken dan nodig is voor eigen gebruik.”

Circulair, duurzaam en energieneutraal. Zou dat eigenlijk niet de norm moeten zijn?

“Ja, eigenlijk wel.” antwoordt Odin en voegt daar aan toe “Sportcomplexen zijn energievreters en ook erg onderhoudsintensief. Verduurzamen brengt veel, maar is niet gratis. Dus dat lukt niet van vandaag op morgen. Maar met een reële planningshorizon op

het netvlies is het mogelijk om -zeker de binnensport- in hoge mate te verduurzamen. Het Binnenveld is in ieder geval een project waar de hele sportwereld van kan leren.”

Hoe zit 't eigenlijk met onderhoud?

De gekozen materialen blijken onderhoudsvriendelijk te zijn, “Sterker nog,” vertelt Odin, “De vloer in de kantine wordt iedere dag door het gebruik sterker en ook de olie in de zitbanken van de tribunes en de houten wandbekledingen trekt diep in het hout en blijft er niet ‘op liggen’. En dus minder beschadiging en minder herstelwerk.”

Noem eens een paar zaken die niet direct opvallen, maar wel heel handig zijn?

“Twee deuren in de keuken bijvoorbeeld”, antwoordt Odin onmiddellijk: “Een voor de bereiding en een voor de spoelkeuken. Maar ook de 24/7 toegankelijke leveranciersingang is een voorbeeld van ‘niet opvallend’, maar heel handig. Dat scheelt weer het optrommelen van een vrijwilliger wanneer het gebouw niet in gebruik is en de leverancier voor de deur staat.”

Is Het Binnenveld nu af, of zijn er in de nabije toekomst aanpassingen noodzakelijk?

“De sporthal is al weer een poosje naar tevredenheid in gebruik en op korte termijn verwacht ik geen grote noodzakelijke aanpassingen. Er is in het voortraject goed nagedacht over de optimale situatie voor sporters, trainers, staf, medewerkers, publiek en businessclub.”

Alleen voor korfballers, of ook voor andere gebruikers?

“Nee,” is het stellige antwoord van Odin, “We hebben nadrukkelijk rekening gehouden met andere sporten en vooral ook met het onderwijs. Hier is een extra hulpstaal in het dak aangebracht, zodat snel ringen, touwen, hijsunits en verlagingsunits aan het plafond gemonteerd kunnen worden.”

Hebben jullie dan niets over het hoofd gezien?

Er valt een korte stilte. “Eigenlijk niet”, is het voorzichtige antwoord. Na enige aarzeling bekent Odin dat binnen de mogelijkheden het maximale resultaat werd behaald, maar een wensenlijstje bestaat er altijd.....! “En,” vult Odin onmiddellijk aan, “we hebben daar waar mogelijk tijdens de bouw al zoveel mogelijk voorzieningen getroffen voor toekomstige aanpassingen en uitbreidingen. Persoonlijk zie ik nog veel mogelijkheden om video in te zetten tijdens trainingen. Budget voor grote digiborden was er (nog) niet, maar de voorzieningen om meerdere beeldschermen in de haldelen te plaatsen en de bekabeling daarvoor, zijn al getroffen. Dus als we zover zijn, hangen de beeldschermen er zo in.”

Nog een korte stilte, deze keer een ongemakkelijke. “Waar we zeker geen rekening mee hebben willen houden, zijn onverwachte en trieste gebeurtenissen. Helaas is op 24 januari 2020 [Gertjan van Leeuwen](#), de voorzitter van de korfbalvereniging, onverwacht op 65-jarige leeftijd overleden. Gertjan was in de sporthal aan het werk, werd onwel en overleed ook hier in de sporthal. Op donderdag 30 januari 2020 heeft in de sporthal de [afscheidsceremonie](#) plaatsgevonden. Deze sporthal zou er nooit zijn gekomen zonder Gertjans niet aflatende inzet. Een waardiger afscheid dan hier op Het Binnenveld, was niet denkbaar. En het **was** een waardig en mooi afscheid in ‘*zijn*’ Sporthal.”